

Брюксел, 14 ноември 2024 г.  
(OR. en)

15497/24

CON 65

#### БЕЛЕЖКА

---

|          |                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| От:      | Председателството                                                                                                                                                                                                                             |
| До:      | Комитета на постоянните представители/Съвета                                                                                                                                                                                                  |
| Относно: | Укрепване на основните предимства на политиката на сближаване:<br>как в бъдеще да се подобри споделеното управление на фондовете в<br>областта на сближаването в съответствие с принципа на<br>субсидиарност?<br>– <i>Ориентационен дебат</i> |

---

На заседанието на Съвета по общи въпроси, посветено на политиката на сближаване, което ще се проведе на 28 ноември, въз основа на документа на председателството, изложен в приложението към настоящата бележка, министрите, отговарящи за политиката на сближаване, се приканват да обсъдят темата „Укрепване на основните предимства на политиката на сближаване: как в бъдеще да се подобри споделеното управление на фондовете в областта на сближаването в съответствие с принципа на субсидиарност?“

**Информационен документ**

**за заседанието на Съвета по общи въпроси, посветено на политиката на сближаване  
„Укрепване на основните предимства на политиката на сближаване: как в бъдеще да се  
подобри споделеното управление на фондовете в областта на сближаването в  
съответствие с принципа на субсидиарност?“**

В Договора е предвидено, че политиката на сближаване на ЕС е „от съществено значение за цялостното развитие и устойчивия успех на Съюза“, и тя се доказва като важен двигател на икономическия растеж, сближаването, конкурентоспособността и интеграцията.

Политиката на сближаване се основава на принципите на партньорство, субсидиарност, многостепенно управление и споделено управление, които позволяват на държавите членки и регионите да участват активно в изпълнението на политиката, като същевременно засилват отчетността на различните равнища на управление.

Споделеното управление оправомощава държавите членки и регионите, като им дава глас при планирането и програмирането на политиките на ЕС, а не само при тяхното управление и изпълнение, и следователно засилва чувството им за ангажираност с проектите и насърчава участието на общността. Този регионален приобщаващ подход дава възможност за съобразени с конкретните местни предизвикателства и приоритети отговори, което позволява действията на ЕС да бъдат по-пряко свързани с общностите, за които работи.

По време на обсъжданията относно бъдещето на политиката на сближаване много държави членки и институции на ЕС многократно са потвърждавали необходимостта от запазване на споделеното управление като основен елемент. Комитетът на регионите<sup>1</sup> в становището си по въпроса категорично застъпва тезата, че моделът на споделено управление, многостепенното управление и принципът на партньорство остават водещите принципи на политиката на сближаване след 2027 г., като същевременно подчертава, че участието на местните и регионалните заинтересовани страни е от съществено значение за ефективността на политиката. Както се подчертава в доклада на групата на високо равнище относно бъдещето на политиката на сближаване<sup>2</sup>, политиката на сближаване е единствена по рода си в рамките на ЕС поради ориентирания си към местните условия подход, който активно включва широк кръг от заинтересовани страни, като я привежда в съответствие с принципа на партньорство. Този метод на участие е от съществено значение, за да се отговори на териториалните нужди, да се отчетат възможностите и да се подобри успехът на европейските проекти за сближаване.

Освен това Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК)<sup>3</sup> изтъкна, че националните фондове и фондовете на ЕС, изпълнявани при споделено управление, изискват ясни и прости правила в един регламент. Заключение на ЕИСК е, че усилията за опростяване са особено важни, за да се гарантира, че рамката за споделено управление е осъществима за регионите с ограничен административен капацитет.

Неотдавна създаването на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) внесе елемент за сравнение с политиката на сближаване поради паралелното изпълнение и припокриващите се области на подкрепа. МВУ илюстрира алтернативен модел на изпълнение, макар и без същата степен на регионално участие като при фондовете на политиката на сближаване. За разлика от фондовете в областта на политиката на сближаване МВУ не изисква многостепенно управление или активно участие от страна на поднационални органи, както посочва Европейската сметна палата в своя анализ от 2023 г.<sup>4</sup>

---

<sup>1</sup> „Бъдещето на политиката на сближаване след 2027 г.“, становище на Европейския комитет на регионите, прието на 29 ноември 2023 г.

<sup>2</sup> “Forging a sustainable future together: Cohesion for a competitive and inclusive Europe” (Съвместно изграждане на устойчиво бъдеще: сближаване за конкурентоспособна и приобщаваща Европа), доклад на групата на високо равнище относно бъдещето на политиката на сближаване, февруари 2024 г.

<sup>3</sup> „Механизмът за възстановяване и устойчивост и политиката на сближаване.: към политика на сближаване 2.0“, становище на Европейския икономически и социален комитет, прието на 20 септември 2023 г.

<sup>4</sup> Преглед 01/2023: „Финансиране от ЕС по политиката на сближаване и по Механизма за възстановяване и устойчивост — сравнителен анализ“.

Освен това т. нар. основан на резултатите подход на МВУ е допълнителен елемент за размисъл относно бъдещето на политиката на сближаване. В политиката на сближаване обаче винаги е имало свързани с резултатите елементи, особено след обновяването ѝ в посока ориентираност към резултати след доклада на Фабрицио Барка<sup>5</sup>. Въпреки че споразуменията за партньорство определят дългосрочната стратегическа ориентация на фондовете, програмите са насочени към съответните специфични за всяка държава препоръки, както и към националните или регионалните стратегии, оценяват изпълнението на хоризонталните и тематичните отключващи условия и определят общи и обобщими показатели, като осигуряват мониторинг на резултатите от политиката на равнище ЕС по прозрачен начин. Освен това в политиката широко се използва изискването за оценки, а и въз основа на резултатите от тях — на опростени методи за възстановяване на разходите, например опростени варианти за разходите и финансиране, което не е свързано с разходи.

Тъй като ЕС се подготвя за обсъждане на структурата на бъдещия бюджет, включително политиката на сближаване, се отделя внимание и на значението на режима на споделено управление при изпълнението на политиката. Съгласно политическите насоки за следващата Европейска комисия, очертани от новоизбрания председател на Европейската комисия, новият дългосрочен бюджет следва да бъде по-опростен в начина, по който работи — с по-малко програми и план за всяка държава, свързващ ключовите реформи с инвестициите. Това обаче би могло да доведе до преминаване от настоящото споделено управление към по-централизиран начин на управление на инструментите на ЕС, включително фондовете на политиката на сближаване, което да доведе до преструктуриране на различните области на споделено управление (програмиране, управление и контрол), с потенциално значителни последици за субсидиарността, ангажираността и партньорството.

Унгарското председателство твърди, че запазването на настоящите характеристики на споделеното управление на политиката на сближаване на ЕС означава също така да се запазят основните ценности на политиката. Поради това следва също така да разгледаме как те могат да бъдат укрепени след 2027 г., така че политиката на сближаване да продължи да бъде ефективен инструмент за насърчаване на развитието, овластяване на местните участници и изграждане на по-силна, по-конкурентоспособна и по-интегрирана Европа.

---

<sup>5</sup> An agenda for a reformed cohesion policy: A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations (Програма за реформирана политика на сближаване — ориентиран към местните условия подход за посрещане на предизвикателствата и очакванията на Европейския съюз). Независим доклад, изготвен по искане на Данута Хюбнер, комисар по регионалната политика, от Фабрицио Барка, април 2009 г.

Предвид посочените по-горе точки председателството приканва министрите да обсъдят следния въпрос:

**Как в бъдеще да се подобри споделеното управление на фондовете в областта на сближаването в съответствие с принципа на субсидиарност?**

---